

แบบรายงานสรุปผลการเข้ารับการพัฒนาความรู้
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการ สังกัด สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๘

เรียน ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพิจิตร

ด้วย นางสาววาสนา พรหมนิล ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ สังกัด สถานีพัฒนาที่ดินพิจิตร สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๘ กรมพัฒนาที่ดิน ได้เข้ารับการพัฒนาความรู้เพื่อการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลสำหรับบุคลากรภาครัฐ (TDGA E-learning) หลักสูตร ทักษะเอไอระดับพื้นฐาน (AI Basics) หมวดหมู่ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๙ เป็นเวลารวมทั้งสิ้น ๒ ชั่วโมง ๓๐ นาที ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวจัดโดย สถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

จึงขอรายงานสรุปผลการพัฒนาความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการ ดังนี้

๑. วัตถุประสงค์

๑.๑ เข้าใจแนวคิดพื้นฐานของปัญญาประดิษฐ์ (AI) เรียนรู้หลักการทำงาน การมีบทบาทในชีวิตประจำวันและการทำงาน

๑.๒ รู้จักประเภท การประยุกต์ใช้ AI และพัฒนาทักษะการใช้เครื่องมือ AI เบื้องต้น สามารถใช้งานเครื่องมือ AI เพื่อช่วยค้นคว้า สร้างเนื้อหา วิเคราะห์ข้อมูล หรือเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

๑.๓ ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา เตรียมความพร้อมสู่การเรียนรู้ AI ในระดับที่สูงขึ้น สามารถเลือกใช้ AI ให้เหมาะสมกับงานและตรวจสอบผลลัพธ์ที่ AI สร้างขึ้นได้อย่างมีวิจารณญาณ

๒. เนื้อหาและหัวข้อวิชา

๒.๑ ปัญญาประดิษฐ์เชิงสร้างสรรค์ (Generative AI) คือ เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ที่สามารถสร้างเนื้อหาใหม่ขึ้นมาได้จากข้อมูลที่ได้เรียนรู้มา เช่น ข้อความ รูปภาพ เสียง วิดีโอ โค้ดคอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลรูปแบบอื่น ๆ โดยมีลักษณะคล้ายการสร้างสรรคผลงานของมนุษย์ ได้แก่

๒.๑.๑ โมเดล Generative AI คือ แบบจำลองทางปัญญาประดิษฐ์ (AI Model) ที่ได้รับการฝึกฝนจากข้อมูลจำนวนมาก เพื่อเรียนรู้รูปแบบ ความสัมพันธ์ และลักษณะของข้อมูล แล้วนำความรู้ที่ได้มาสร้างข้อมูลหรือเนื้อหาใหม่ ที่มีลักษณะคล้ายกับข้อมูลต้นฉบับ เช่น Chat GPT, Gemini, Claude และ DALL-E เป็นต้น

๒.๑.๒ ภาษาศาสตร์ทาง AI คือ การประมวลผลภาษาธรรมชาติ (Natural Language Processing: NLP) เป็นสาขาหนึ่งของ AI ที่มุ่งให้คอมพิวเตอร์สามารถ เข้าใจ วิเคราะห์ ตีความ และสร้างภาษามนุษย์ได้ ทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน

๒.๑.๓ การสร้างภาพด้วย AI จากข้อความ คือ เทคโนโลยีที่ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในการสร้างภาพตามคำอธิบายหรือข้อความ (Prompt) ที่ผู้ใช้ป้อนเข้าไป โดย AI จะวิเคราะห์ความหมายของข้อความ และสร้างภาพที่สอดคล้องกับรายละเอียดที่ระบุ

๒.๑.๔ เพื่อนำมาใช้ในการสร้างคอนเทนต์ ช่วยให้การสร้างคอนเทนต์เป็นเรื่องง่าย รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยสามารถช่วยตั้งแต่การคิดไอเดีย วางแผนเนื้อหา ไปจนถึงการสร้างข้อความ รูปภาพ และสื่อรูปแบบต่าง ๆ

๒.๒ การค้นหาทางอินเทอร์เน็ตและอื่น ๆ

๒.๒.๑ วิวัฒนาการของการค้นหาได้พัฒนาจากการค้นหาด้วยคำสำคัญ → เข้าใจความหมาย → ใช้ AI วิเคราะห์ → สู่ Generative AI ที่สามารถให้เหตุผล และสร้างคำตอบได้อย่างชาญฉลาดมากขึ้น

๒.๒.๒ เครื่องมือค้นหาหรือ Search Engine ทำงานอย่างไร Search Engine ทำงานโดยสำรวจข้อมูล (Crawling) → จัดทำดัชนี (Indexing) → ค้นหาและจัดอันดับผลลัพธ์ (Searching & Ranking) เพื่อให้ผู้ใช้เข้าถึงข้อมูลที่ต้องการได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ

๒.๒.๓ เครื่องมือให้เหตุผล (Reasoning Engine) เป็น AI ที่สามารถวิเคราะห์ เชื่อมโยงข้อมูล และสร้างคำตอบพร้อมเหตุผล เพื่อช่วยแก้ปัญหา และตัดสินใจได้ดีกว่าเครื่องมือค้นหาทั่วไป

๒.๒.๔ วิธีการค้นหาแบบใหม่ Microsoft Copilot โดยเปลี่ยนรูปแบบการค้นหาจากการค้นหาหลัก (Search) ไปสู่การค้นหาแบบสนทนา วิเคราะห์ และสร้างคำตอบ (AI-Powered Search & Reasoning) ทำให้ผู้ใช้ได้รับคำตอบที่ครบถ้วน และนำไปใช้ได้ทันที

๒.๒.๕ เทคนิคการสร้างพรอมต์ เพื่อสร้างแนวทางปฏิบัติในการสร้างพรอมต์ที่ดีที่สุด ควรมีความชัดเจน (Clear) บริบท (Context) เงื่อนไข (Constraints) และตัวอย่าง (Concrete Examples) เพื่อให้ AI สร้างคำตอบได้ตรง และมีคุณภาพมากที่สุด

๒.๒.๖ ความคิดเชิงวิเคราะห์ คือ การคิดอย่างเป็นระบบ โดยแยกแยะข้อมูล ค้นหาความสัมพันธ์ และใช้เหตุผลในการตัดสินใจหรือแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๓ การใช้ AI อย่างมีความรับผิดชอบ

๒.๓.๑ หลักการใช้ AI อย่างมีความรับผิดชอบ คือ ใช้ AI อย่างมีจริยธรรม ตรวจสอบข้อมูล เคารพความเป็นส่วนตัว ตระหนักถึงอคติ และให้มนุษย์เป็นผู้ตัดสินใจขั้นสุดท้าย เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

๒.๓.๒ Deepfake คือ สื่อที่สร้างหรือดัดแปลงด้วย AI ให้ดูสมจริง ซึ่งอาจถูกนำไปใช้ในทางที่ก่อให้เกิดความเสียหายได้ ส่วนลิขสิทธิ์ใน AI เป็นเรื่องสำคัญที่ผู้ใช้ต้องคำนึงถึง โดยควรเคารพสิทธิของเจ้าของผลงาน ตรวจสอบเงื่อนไขการใช้งาน และใช้ AI อย่างมีความรับผิดชอบและมีจริยธรรม

๒.๓.๓ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และ AI (Human-AI Interaction) คือ การที่มนุษย์และ AI ทำงานร่วมกัน โดย AI ทำหน้าที่ช่วยวิเคราะห์ข้อมูล ให้คำแนะนำ สร้างเนื้อหา หรือช่วยตัดสินใจ ขณะที่มนุษย์ยังคงเป็นผู้ควบคุม และตัดสินใจขั้นสุดท้าย

๒.๔ เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานด้วย Microsoft Copilot เป็นผู้ช่วย AI ที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานในแอปต่าง ๆ ของ Microsoft ๓๖๕ เช่น Word Excel PowerPoint Outlook และ Teams โดยช่วยลดเวลาในการทำงาน และเพิ่มความแม่นยำ

๒.๔.๑ Microsoft Copilot คือ ผู้ช่วยอัจฉริยะที่ขับเคลื่อนด้วยปัญญาประดิษฐ์ (AI) จาก Microsoft ซึ่งช่วยให้ผู้ใช้ทำงานได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยสามารถช่วยสร้างเนื้อหาสรุปข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และตอบคำถามด้วยภาษาธรรมชาติ

๒.๔.๒ เริ่มต้นใช้งาน Copilot และการตั้งค่าและประเภทบัญชี การเริ่มต้นใช้งาน Microsoft Copilot ต้องเลือกบัญชีให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ บัญชีส่วนตัว (Personal Account) สำหรับการใช้งานทั่วไป บัญชีที่ทำงานหรือสถานศึกษา (Work/School Account) สำหรับการทำงานในองค์กร Microsoft ๓๖๕ Copilot สำหรับผู้ที่ต้องการความสามารถขั้นสูง และการเชื่อมต่อกับข้อมูลภายในองค์กรอย่างเต็มรูปแบบ

๒.๔.๓ การรองรับภาษาและการเข้าถึงใน Microsoft Copilot รองรับ หลายภาษา รวมถึง ภาษาไทย และมีฟีเจอร์ด้าน Accessibility เช่น การสั่งงานด้วยเสียง การอ่านข้อความออกเสียง และคำบรรยายสด เพื่อให้ผู้ใช้ทุกคนสามารถเข้าถึงและใช้งาน AI ได้อย่างเท่าเทียม และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๒.๔.๔ เคล็ดลับในการสนทนากับ Copilot ให้มีประสิทธิภาพ ควรระบุเป้าหมายชัดเจน ให้บริบท กำหนดรูปแบบคำตอบ ระบุแหล่งข้อมูล ถามต่อเนื่อง และตรวจสอบผลลัพธ์ก่อนใช้งานจริง เพื่อให้ได้ คำตอบที่แม่นยำ และตรงตามความต้องการมากที่สุด

๒.๔.๕ GPT คือ AI ที่ถูกปรับแต่งให้เชี่ยวชาญในงานเฉพาะด้าน ส่วนปลั๊กอิน (Plugins) คือ เครื่องมือเสริมที่ช่วยให้ Copilot เชื่อมต่อกับข้อมูลและบริการภายนอก ทำให้ Copilot มีความสามารถมากขึ้น และตอบโจทย์การทำงานได้หลากหลายกว่าเดิม

๒.๔.๖ Microsoft Copilot ช่วยเปลี่ยนไอเดียให้เป็นจริงได้โดย ช่วยคิด สร้าง วางแผน วิเคราะห์ และนำเสนอผลงาน ทำให้สามารถพัฒนาแนวคิดไปสู่ผลลัพธ์ที่ใช้งานได้จริงอย่างรวดเร็ว และมี ประสิทธิภาพ

๒.๔.๗ การจัดการเวลาอย่างมีประสิทธิภาพด้วย Copilot ช่วยให้การจัดการเวลาเป็นเรื่องง่ายขึ้น โดยช่วยวางแผนงาน จัดการอีเมล สรุปการประชุม และลดเวลาการทำงานซ้ำ ๆ ทำให้ผู้ใช้สามารถ มุ่งเน้นกับงานที่สำคัญ และสร้างคุณค่าได้มากขึ้น

๒.๔.๘ ยกระดับการหางานของคุณด้วย Copilot ช่วยค้นหาอาชีพ สร้างเรซูเม่ เขียนจดหมาย สมัครงาน เตรียมสัมภาษณ์ และวางแผนพัฒนาทักษะ ทำให้ผู้สมัครมีความพร้อม และเพิ่มโอกาส ประสบความสำเร็จในการสมัครงานมากขึ้น

๒.๔.๙ Microsoft Copilot ช่วยพัฒนาทักษะโดย อธิบาย สรุป แนะนำ และสร้างแผน การเรียนรู้ ทำให้ผู้ใช้สามารถเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ และพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ

๒.๔.๑๐ Microsoft Copilot สามารถวิเคราะห์รูปภาพและเอกสาร สรุปข้อมูล ดึงข้อความ ค้นหาสาระสำคัญ และตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาได้อย่างรวดเร็ว ช่วยให้การงาน และการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๒.๔.๑๑ Microsoft Copilot ช่วยเสริมประสิทธิภาพการทำงานโดย ช่วยเขียน สรุป วิเคราะห์ จัดการข้อมูล และสนับสนุนการทำงานร่วมกัน ทำให้ผู้ใช้สามารถทำงานได้รวดเร็ว มีคุณภาพ และมี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒.๔.๑๒ เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานด้วย Copilot ใน Edge ช่วยให้ผู้ใช้ค้นหา สรุป วิเคราะห์ แปลภาษา และสร้างเนื้อหาจากข้อมูลบนเว็บได้อย่างรวดเร็ว ทำให้การท่องเว็บ และการทำงาน ออนไลน์มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒.๕ AI สำหรับทุกคน

๒.๕.๑ AI กำลังเปลี่ยนโลกทำให้ทุกคนเข้าถึงได้มากขึ้น โดยลดอุปสรรคด้านภาษา การศึกษา การทำงาน และความพิการ พร้อมช่วยให้ทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูล ความรู้ และโอกาสทาง เศรษฐกิจได้อย่างเท่าเทียม และทั่วถึงมากขึ้น

๒.๕.๒ ผลกระทบของ AI ต่อบทบาทงาน โดยช่วยทำงานซ้ำ ๆ และเพิ่มประสิทธิภาพการ ทำงาน ขณะเดียวกันแรงงานจำเป็นต้องพัฒนาทักษะใหม่ ๆ เพื่อทำงานร่วมกับ AI ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในอนาคต

๒.๕.๓ AI เป็นพันธมิตรเพื่อนมนุษยธรรม ที่ช่วยส่งเสริมการศึกษา สุขภาพ สิ่งแวดล้อม และ คุณภาพชีวิตของผู้คน โดยต้องพัฒนาและใช้งานอย่างมีความรับผิดชอบ เพื่อให้เทคโนโลยีสร้างประโยชน์สูงสุด แก่สังคม และมนุษยชาติ

๒.๕.๓ AI เป็นพันธมิตรเพื่อนมนุษย์ธรรม ที่ช่วยส่งเสริมการศึกษา สุขภาพ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตของผู้คน โดยต้องพัฒนาและใช้งานอย่างมีความรับผิดชอบ เพื่อให้เทคโนโลยีสร้างประโยชน์สูงสุด แก่สังคม และมนุษยชาติ

๒.๕.๔ AI ที่ทุกคนเข้าถึงได้ด้วย Copilot ทำให้ AI เป็นเทคโนโลยีที่ทุกคนเข้าถึงได้ ผ่านการใช้งานที่ง่าย รองรับหลายภาษา และมีเครื่องมือช่วยเหลือที่หลากหลาย ช่วยเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้การทำงาน และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้คนทุกกลุ่ม

๓. ประโยชน์ที่ได้รับ

รู้เท่าทันการใช้เครื่องมือ AI ที่สร้างขึ้น เข้าใจการใช้ AI อย่างมีจริยธรรมและปลอดภัย ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน สามารถพัฒนาทักษะแห่งอนาคต และเตรียมความพร้อมสำหรับโลกการทำงาน ยุคดิจิทัลที่ขับเคลื่อนด้วย AI

๔. แนวทางการนำความรู้ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงาน

การนำความรู้ด้าน AI มาประยุกต์ใช้ในหน่วยงาน จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ลดระยะเวลาในการจัดทำเอกสารและวิเคราะห์ข้อมูล สนับสนุนการให้บริการเกษตรกร และยกระดับการทำงานสู่การเป็นองค์กรดิจิทัลที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๕. ความต้องการการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา (ถ้ามี)

สนับสนุนทั้งด้านนโยบาย เครื่องมือ งบประมาณ และการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้สามารถนำความรู้ด้าน AI มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อหน่วยงาน และการให้บริการประชาชน

(นางสาววาสนา พรหมนิล)

นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

(นายมนต์ชัย พรหมลอองวัน)

ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพิจิตร